

Open brief aan VGZ en al haar verzekerden

Afzenders
Peter C. Groot
Jim van Os
Pauline Dinkelberg,
Myriam vd Lagemaat
Eddy Hekman
Lieuwkje Hekman
Inge Bisschops
Daniël Meijer
Ewout Kattouw
Harry Leurink

Coöperatie VGZ
t.a.v. mevrouw Marjo Vissers, *voorzitter RvB*
Nieuw Stationsstraat 12
6811 KS Arnhem
(Aangetekend en per email)

Datum: 29 september 2025

Onderwerp: **Herhaald verzoek om onjuiste informatie te corrigeren die gevaar kan opleveren bij afbouw van antidepressiva**

Geachte mevrouw Vissers,

Op 23 juni verzochten we u in een open brief¹ om de tekst in een bericht van VGZ voor haar verzekerden² aan te passen, omdat zij hierin onjuist worden geïnformeerd over grote risico's die te snel afbouwen van antidepressiva met zich mee kan brengen. Op 23 juli liet de Afdeling Zorginkoop & Transformatie ons in een reactie weten dat VGZ ervan overtuigd is dat het bericht op haar website juist is, en dit bericht daarom niet zal aanpassen³.

VGZ baseert haar overtuiging op het *Multidisciplinair Document 'Afbouwen SSRIs en SNRIs'*⁴ en geeft daarmee aan dat zij erop vertrouwt dat de wetenschappelijke onderbouwing van dit document helemaal in orde is. Het kernpunt van onze brief was echter juist dat die onderbouwing niet in orde is. Om dit duidelijk te maken zetten we de kernpunten uit onze eerdere brief nog een keer op een rij:

1. Een in Amsterdam uitgevoerde wetenschappelijke studie naar afbouw van antidepressiva is relevant en belangrijk voor de beantwoording van de vraag hoe antidepressiva veilig en verantwoord kunnen worden afgebouwd — en vooral ook hoe dat niet moet.
2. Het afbouwen van een antidepressivum ging in dit onderzoek bij maar liefst 70% van alle deelnemers helemaal niet goed. Zij kregen heel veel last van onttrekkingsverschijnselen en voor de meesten van hen waren die niet licht en duurden die niet kort. De suïcide van één de deelnemers, die mogelijk samenhang met deelname aan de studie, suggereert iets heel anders.

¹ Open brief aan VGZ en al haar verzekerden: 'Verzoek om onjuiste informatie te corrigeren die gevaar kan opleveren bij afbouw van antidepressiva'. 23 juni 2025. www.bit.ly/4py8WwI; Vereniging Afbouwmedicatie: 'Open brieven over onjuiste informatie over risico's bij afbouw antidepressiva'. www.bit.ly/4ndu2z0

² www.vgz.nl/vergoedingen/apotheek/op-maat-gemaakte-medicijnen/antidepressiva-veilig-afbouwen (laatst bezocht 9/9/25)

³ Brief VGZ d.d. 23 juli 2025. 'Reactie op uw open brief' Kenmerk BV/SZ/20250723

⁴ https://www.nhg.org/wp-content/uploads/2023/05/multidisciplinair_document_afbouwen_ssris_en_snriss.pdf

3. Het is wetenschappelijk en ethisch onjuist dat deze studie in het literatuuronderzoek van het Multidisciplinair Document ontbreekt en dat de resultaten niet worden besproken.
4. Huisartsen, psychiaters, andere zorgverleners én patiënten worden hierdoor onvoldoende geïnformeerd over aanzienlijke risico's die afbouw conform de huidige Richtlijn Depressie – waarvan het Multidisciplinair Document nu onderdeel is – met zich meebrengt, en over de ernstige gevolgen die dit kan hebben.

Cirkelredenering

Door zich te beroepen op de (veronderstelde) deugdelijkheid van de wetenschappelijke onderbouwing van het Multidisciplinair Document, past VGZ een cirkelredenering toe. VGZ is hiervan overtuigd maar onderbouwt haar overtuiging niet. Door dat niet te doen gaat VGZ voorbij aan onze inhoudelijke argumenten en negeert zij de feiten die wij hebben genoemd.

Wij verzoeken VGZ om niet te volstaan met deze cirkelredenering en ons alsnog gemotiveerd uit te leggen hoe de resultaten van de door ons besproken Amsterdamse afbouwstudie in overeenstemming kunnen worden gebracht met de mededeling dat het 'meestal lukt' om met standaard sterktes af te bouwen 'zonder dat je last krijgt van onttrekkingsverschijnselen', óf, indien VGZ die uitleg niet kan geven, de tekst op haar website in overeenstemming te brengen met de feiten, door aan haar verzekerden te laten weten dat:

'afbouwen met standaard sterktes meestal niet lukt zonder dat je last krijgt van onttrekkingsverschijnselen.'

Verzekerden laten afbouwen volgens Tabel 2 is risicovol

Wat in het bericht voor verzekerden ook aanpassing behoeft, is de verwijzing naar afbouwschema's voor antidepressiva in Tabel 2 van het Multidisciplinair Document als een volgens VGZ verantwoorde manier om antidepressiva af te bouwen. Terwijl in de eerder genoemde Amsterdamse afbouwstudie juist was gebleken dat afbouwen volgens deze snelle schema's bij 70% van de deelnemers tot ernstige problemen leidde, waarbij sommigen zelfs in gevaar kwamen.

Het *Multidisciplinair Document*, waar VGZ op vertrouwt, gaat er ten onrechte van uit dat een huisarts of psychiater betrouwbaar kan voorspellen welke individuele verzekerde toch verantwoord volgens zo'n snel schema uit Tabel 2 kan gaan afbouwen, en welke verzekerde niet. De praktijk laat al heel lang zien dat huisartsen en psychiaters, of een adviseur van een zorgverzekeraar, dit niet kunnen. Ook patiënten zelf kunnen dit niet. Het Multidisciplinair Document veronderstelt ten onrechte dat hiervoor zogenoemde risicofactoren kunnen worden gebruikt, maar onderbouwt deze veronderstelling niet. Integendeel, het Multidisciplinair Document maakt zelf duidelijk dat voor het gebruik van de voorgestelde risicofactoren voor dit doel in de wetenschappelijke literatuur geen bewijs is te vinden.

Als VGZ desondanks van mening blijft dat het verantwoord is om verzekerden volgens Tabel 2 te laten afbouwen, dan rust op haar in ieder geval de morele en ethische plicht om haar verzekerden te informeren over uit wetenschappelijk onderzoek gebleken grote risico's die zij dan lopen.

Niet het meest economisch

Tot slot willen wij er nog graag op wijzen dat het voor VGZ niet het meest economisch is om verzekerden verplicht eerst te laten afbouwen volgens Tabel 2 of Tabel 3, voordat een geleidelijker, en intrinsiek veiliger, afbouwtraject vergoed zal worden. Voor verzekerden die uiteindelijk een geleidelijker schema nodig blijken te hebben, leidt dit onnodig tot klachten en problemen – wat

bovendien een ethisch probleem is – en tot kosten die in sommige gevallen zeer hoog kunnen uitvallen⁵, ook voor VGZ. Voor deze verzekerden is het daarom economisch altijd verstandiger en voordeliger om direct een geleidelijker afbouwtraject te vergoeden.

We zien uit naar uw antwoord. Mocht u vragen hebben over onze brief, of nadere toelichting willen, dan gaan wij hierover graag met VGZ in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Peter C. Groot

Jim van Os

Pauline Dinkelberg

Myriam van de Lagemaat

Eddy Hekman

Lieuwkje Hekman

Inge Bisschops

Daniël Meijer

Ewout Kattouw

Harry Leurink

Adresgegevens en ondertekening op de bladzijde hierna.

⁵ 'Economische noodzaak van verantwoord afbouwen van medicijnen zoals antidepressiva, antipsychotica, sedativa en opioïde pijnstillers'. Brief aan Minister Agema van VWS. 2 september 2024. www.bit.ly/3zaxaYq

Adresgegevens en ondertekening

Peter C. Groot
Roelofsstraat 43
2596 VK Den Haag
p.c.groot@ziggo.nl
06-22290233

namens allen

Den Haag, 29 sept 2025

Jim van Os
Waterlooplein 341
1011PG Amsterdam
J.J.vanOs-2@umcutrecht.nl
06-25710307

Pauline Dinkelberg
Driehoek 24
7312 CP Apeldoorn
pauline@verenigingafbouwmedicatie.nl
06-83414453

Myriam van de Lagemaat
Kamperfoeliestraat 30
6666 WV Heteren

Eddy Hekman
Lieuwkje Hekman
Deurze 18
9457 TB Deurze

Inge Bisschops
Wilhelminalaan 11
6051 BH Maasbracht

Daniël Meijer
Kostverloren 7
9684 TB Finsterwolde

Ewout Kattouw
Dokter Kijlstraweg 37
9063JC Mûnein
ewout.kattouw.edz@gmail.com

Harry Leurink
De Jutberg 46
Laag Soeren
feastus@gmail.com
06-30048800